

ÚVODNÍK

S měsícem říjnem si nejčastěji připomínáme, jaký byl uplynulý rok. Zamýšlíme se nad tím, co nám přinesl nebo také odnesl, čím nás obohatil nebo naopak ochudil, až do neděle, kterou nazýváme nedělí díkůvzdání za úrodu. Slaví se každý rok po celém křesťanském světě. Celý svět se současně vyrovnává tu hůře, tu lépe s ekonomickou krizí. A lidé se bojí o své platy a často přicházejí i o zaměstnání. Naše vláda hledá možné i nemožné zdroje, aby snížila již tak hrozný schodek našeho rozpočtu a jeho důsledky pro všechny. V dřívějších dobách bylo spojení s úrodou naprosto jedinečné, protože s výnosem zemědělství se dalo uvažovat o tom, zda v příštím roce bude v zemi spokojenost nebo hlad. Letos jsme ujišťováni, že sice úroda bude menší, ale že nehrozí žádná katastrofa. Počasí jara a léta bylo velmi vrtošivé. Buď byla zima nebo zase sucho. Pak zase mokro a nebylo možné vyjet s technikou do polí. Zemědělci si tradičně stěžují, že přijdou o všechno, vinaři, že nebude dost hroznů atd. Byly povodně. Ne celostátní, ale o to ničivější a nečekané tam, kam nikdy velká voda nepřišla. Opakovaně. Lidé, které to postihlo, jsou zničeni, často zoufalí a nevědí kudy kam. Solidarita okolí i ze vzdálených míst sice pomáhá, ale nezapláš obavy z budoucnosti. Často slýcháváme: "A kde byl Bůh a jak to mohl dopustit. Přece chodíme do kostela, žijeme řádně a naše odměna? Zničený majetek, někdy i dvakrát za sebou. Jak se na to může dívat a nezasáhnout!"

Jak často se dějí věci úplně jinak, než si my myslíme a naplánujeme. A jsou to někdy velmi tvrdé a nečekané zásahy, kterými nás Hospodin zadržuje od naší pýchy, naší spokojenosti se sebou samými a domnění, že všechno, co dokážeme a uděláme, je pouze naše zásluha. Často zapomínáme, že náš talent a schopnosti jsou také jenom darem, který od Hospodina dostáváme do vínku našeho života.

Ale podívejme se na celou věc z trochu jiného pohledu. Před lety v televizním pořadu o povodních vyznala jedna žena: „Měla jsem krásnou zahradu. Všechno své snažení jsem věnovala vylepšení a vyšperkování toho, co jsem považovala za největší své dílo a potěšení. Všechno ostatní, i Boha, jsem odsouvala stranou. Říkala jsem si, že je dost času. Ale přišla náhlá povodeň a všechno mé snažení bylo dokonale pryč. Uvědomila jsem si, jak jsem byla pošetilá a jak jsem byla zastavena ve svém počínání a uvažování. Teď už vím velmi dobře, že naše snažení, pokud mu sám Pán nepožehná, nemusí vést k dobrému cíli.“ Takhle nějak to řekla a mne to oslovilo, takže si to pamatuji. Anebo jiný příběh.

Corrie ten Boom, holandská křesťanka, která strávila v německém vězení i se svou sestrou dlouhý čas za pomáhání odboji, píše, že nemohla pochopit, jak její sestra ve vězení snášela všechnu zlobu lehčeji a denně v modlitbách děkovala. Děkovala dokonce za blechy a vši, které je nadmíru sužovaly, ale kvůli blechám a vším za nimi večer nechodila tvrdá a zlá dozorkyně a ony měly aspoň na chvíli pokoj.

I my dobře víme z Písma, „že všechno napomáhá k dobrému těm, kdo milují Boha“ (Ř 8,28), ale často na to zapomínáme. A nesmíme zapomínat ani na modlitbu, vždyť modlitbou se všechno promění. Modli se a věř – a zažiješ zázraky.

Blahoslav Šimek

BYLO

Cyklovíkend na Blažkově

Konečně je to tady – cyklovíkend na Blažkově 18.-20. června 2010. V pátek se sjíždíme vozy cestou blátivou, někteří je musíme i tlačit. Cyklisté mají kola na autech, ostatní jen ty čtyři dole. Večer sedíme a povídáme si vážně, ale převážně nevázně. Kdo by také pořád něco řešil. Jsme ještě plni sil a tak vydržíme trochu déle. Sobotní ráno nás probudí budíček a snídaně. Pak se už chystáme na výlet.

Jede nás jedenáct, devět dospěláků a tři dítka. Počasí nám navzdory předpovědím meteorologů přeje a krajina v okolí Blažkova je úžasná. Jedeme přes Blažkov do Zvole. Užíváme si to, neboť už víme, že cesta je cíl. Nádherný barokní kostel sv. Václava podle projektu Santiniho nám sám otvírá dveře. Chce nám ukázat nejen svou krásu vnější, ale i to, jaký je uvnitř. Tak vstoupíme a kocháme se. Pokračujeme na Bystřici nad Pernštejnem přes Horní Rožínku a Rodkov. V protisměru potkáme peloton cyklistů, jedou děsně rychle, alespoň z našeho turistického úhlu pohledu, asi je to i tím, že jedou proti nám. Nezastaví je ani červené výstražné blikající světlo na železničním přejezdu, který doslova přeletí, odborníci z našich řad pak tvrdí, že ty koleje skáčou (a že když oni jezdí sami, jedou také tak rychle). Pokračujeme dál a odbočujeme na Pernštejn. A tu nám Bůh posílá do cesty další dar – občerstvovací stanici. Je určena samozřejmě pro ty davy cyklistů v protisměru, ale vstřícná obsluha nás srdečně zve a nabízí iontový nápoj, fernet, výběr z velkého množství buchet, banány, křeslo k sednutí a deku k lehnutí. Namítáme, že nepatříme k závodu, ale to prý nevádí, jsme srdečně zváni. Kdo by odolal? Závod se jmenuje „Zlaté kolo Vysočiny“ a má trasy 50, 100 a 200 km. Toto je zastávka těch delších. Relaxujeme v družném hovoru s projíždějícími závodníky. Pozoruhodný je bezzubý týpek s dlouhými šedivými vlajícími vlasy, které si nechce ničit helmou. Snad mu ty fernety v kopci neuškodí. Pak jedeme dál, Bystřice je opravdu nad Pernštejnem, protože se nádherně svezeme dlouhým kopcem s dalekými výhledy až na Pernštejn. Tam se už oficiálně občerstvíme v hospůdce. I sluneční paprsky svítí některým z nás na hlavu. Píšeme SMS bratru faráři. Nevhodnou poznámku, že má smrtelnou mužskou chorobu na sedm – rýmečku, přeslechneme. Všichni dobře víme, že má bronchitidu, bere antibiotika, a proto tu nemůže být s námi na svém milovaném kole. Tak nás podporuje alespoň z pod peřin modlitbou za počasí. Díky němu na nás celý den nekápne ani kapka z nějakého mráčku. Na nádvoří hradu se platí vstupné, což nás udiví, přestože už dávno víme, že za všechno v životě se platí, penězi v tom lepším případě. Další cesta vede mírně

s kopce proti proudu potoka až nahoru. V Rožné nás Slovácká restaurace láká cedulí: „Ke kávě moučník zdarma“. Kdo by odolal? Tak tam sedneme a dáme si pivo. Pak už jen přes Dolní Rožínku nahoru nad Rozsíčku a frnk do tábora. Prosvištíme loukou s vysokou trávou a vodnatým podkladem, což nás nijak nezbrzdí, a brzdíme až u chatek. Otužilci si dají ještě studenou sprchu. Ach, jaký nádherný podvečer.

V táboře je zatím čilý ruch způsobený rodinami s malými dětmi a velkými psy, prý štěňaty. Marek Baláš je mistr kuchařského umění a pro cyklisty je nachystán oběd táborníků – lasagne. Zajíst ho mohou večeří všech – těstovinovým salátem a jeho italskou variantou s pečivem. Nic už nám neschází. Rodiče malých dětí je marně hledají po lese a pokoušejí se je dát spát. Večer už jen volně hovoříme nad lehkými tématy u bílého a červeného vínka s chipsy, popřípadě svařáčku. My, cykloturisté v letech, odcházíme do chatky spát. Ostatní pokračují v zábavě až do půl druhé, kdy zháší.

V nedělním ránu je přece jen už znát nějaká únava, únavička. Přijíždí veselá odpočatá farářka Marta Žídková. Ta nám po snídani poslouží krátkou bohoslužbou. Ostatní pak ještě čeká oběd, a jak se později dovídám, bourání starých kadibudek. Však ono dnešní kázání bylo o konci starého. Jsem ráda, že jsem je před odjezdem ještě mohla použít. Mě už čeká jen „brnkačka a dávačka“, tedy cesta na kole do Brna! Ale počasí je stále vymodlené navzdory všem předpovědím a má cesta posvěcená. Vše dobře dopadne a všem se vše líbí. Unaveni, ale spokojeni. Jak také jinak, po víkendu v přírodě.

Myšlenka: „Kolo, když se zastaví, spadne“, která mě cestou napadla, když jsme zastavili, a kolo, na kterém nemám stojánek, spadlo a udělalo mi modřiny. Stejně tak i člověk, když se zastaví, spadne. Někdy spadne, aby se mohl zastavit. Někdo jede pořád dál a nedopřeje si odpočinku. A tu mu Bůh pošle do cesty nemoc, aby se zastavit musel. Aby si musel lehnout a nedělat nic. Bůh mu tím chce něco říct.

Ale kolo, které se zastavilo a spadlo, a chce jet dál, se musí napřed postavit. Jenže to samo neumí. Potřebuje pomoc, ale ta nepřichází. A tak kolo šlape a kola se točí, ale protože se netočí po silnici, ale jen zbytečně ve vzduchu, kolo nikam nejede. Je na místě. Až pojedete příště kolem takového kola, zastavte se, nespahněte a zeptejte se: „Jak ti, kolo, můžu pomoci?“ Možná nebude hned znát odpověď, tak s ním zapřemýšlejte a pokuste se ji najít společně.

Každé kolo má právo na jízdu. Má dokonce povinnost jezdit, k tomu bylo stvořeno. Rozjedte nejedoucí kola, promažte řetězy, seřidte přehazovačky a vezměte si náhradní duši.

Tím vás také zveme k hojně účasti na dalších cykloakcích našeho sboru, nejsme žádní dravci, nejrychlejší z nás jsou tlačící obětavci (ale jen do určitého váhového limitu tlačení). Průměrná hodnota tachometrů ukázala 40 ujetých kilometrů. Ještě že ten Blažkov máme.

Támar

Sborový rozhovor v Brně I: O čem jsou skupinky

Když se blížil Ježíšův odchod z tohoto světa, věnoval se méně davu a více svým učedníkům. Poslední společné chvíle využil k tomu, aby pár věrným shrnul, upřesnil a vysvětlil všechno, co kázal v posledních třech letech. Naučil je všechno, co bylo potřeba zachovat pro další následovníky, a nakonec je pověřil tzv. velkým posláním: „ jděte ke všem národům, získávejte mi učedníky, křtěte je ve jméno Otce, Syna i Duchu svatého a učte je zachovávat všechno, co jsem vám přikázal.“ Touto poměrně zajímavou biblickou studií začal Josef Pavliňák své povídání na našem sborovém rozhovoru 19. dubna a pak krátce představil misijní organizaci Křesťanské vyučování a život (KVŽ), kterou pomáhal zakládat a ve které působí, a začal nás seznamovat s tím, jak to funguje u nich.

KVŽ je organizace misijní, předpokládá se tedy jistý příliv lidí, kteří právě učinili rozhodnutí a jsou na začátku cesty víry. Vyučování těchto lidí nespočívá v přednáškách a sbírání vědomostí, ale v osobním studiu Písma, které nás učí žít náš současný život dnes. V malých, asi tak pětičlenných skupinách se seznamují s prvními věcmi křesťanství. Jednoduchá studia o modlitbě, pokání, odpuštění a Duchu svatém jsou základy, na kterých se začíná stavět plnohodnotný křesťanský život. Mladý křesťan tak získá povědomost o Bibli, naváže nová přátelství, která jsou rovnocenná, protože jsou na tom všichni stejně, a je tu možnost se otevřít a svěřit se s věcmi, které ho trápí nebo kterým nerozumí. Třetí věc, která je ovšem na skupinkách nejvýznamnější, je možnost vidět, jak nás Boží slovo mění. „Cílem není, abychom Bibli lépe znali, ani abychom jí více rozuměli, ale proměna života na základě Božího slova“, zakončil bratr Pavliňák svou stručnou přednášku.

V následné diskusi se dále ukázalo, že jsou studia i pro ty, kteří věří již delší dobu, že mají svá setkání i vedoucí skupinek atd. V rozhovoru padlo ještě i pár užitečných a praktických poznámek, ale hlavně velmi zajímavé názory.

Abych tedy shrnula, co jsme se ten večer dověděli: V malé skupině jde o tři věci: 1. proměna života na základě Božího slova, 2. úzké společenství vztahů, 3. růst ve víře. Lidé, kteří se scházejí, by měli mít zhruba stejné duchovní potřeby a podobné životní podmínky (matky s dětmi, důchodci). Vedoucí pečuje o potřeby těch, co se scházejí, a je též potřeba, aby pečoval někdo o něj. Setkávání vyžaduje řád a zodpovědnost, pokud má mít studium efekt.

Skupinka zpravidla obsahuje sdílení, společné studium a společné modlitby. Pro neformálnost je lépe, když se schází u někoho doma. Vše se má dít s vědomím a požehnáním faráře a vedení sboru.

Podle toho, co jsme slyšeli, jsou tato malá společenství ideálním místem, kde se právě uvěřivší člověk může začlenit do života církve. Je to jistě velmi lákavá nabídka pro absolventy kurzů Alfa a Beta.

Ale nejzajímavější na celém rozhovoru bylo to, kdo na něj přišel. Nebyl tu nikdo z Alfy, žádný nesmělý nováček. Kromě sestry farářky, která setkání zaštiťovala, byli kolem stolu povětšinou lidé, kteří už do církve chodí několik

desítek let. A k velké lítosti většinou shodně vypovídali, že jim tento druh společenství v našem sboru chybí. A kdo ví, kolik je těch, co se stáhli nebo dokonce odešli, protože nebylo s kým se podělit o své starosti, pochybnosti a zápsy víry. Ale věřím, že ještě není nic ztraceno. Že ti, kdo se chtějí sdílet o své víře, najdou naslouchající uši, a ti zdatnější najdou odvahu nabídnout své zkušenosti. Vždyť se navzájem potřebujeme! Je hrozně vyčerpávající být na všechno sám, necítit podporu a modlitby přátel.

Podle účasti na tomto sborovém rozhovoru soudím, že i staré stromy chtějí růst a že skupinka není potřebná jen pro ty, kdo jsou tu noví. Bratra Pavliňáka znám už 21 let, tedy přesně od doby, kdy jsem uvěřila v Pána Ježíše. Nabídl nám za KVŽ, že můžeme čerpat z jejich studijních materiálů, a i naše knihovna je bohatá na nejrůznější teologické komentáře a biblické průvodce. Proč tedy nezačít ?

Místo závěru osobní zkušenost. Když jsem přišla do tohoto sboru, nikoho jsem neznala. A nikoho jsem nepoznala další dva roky, byť moje touha seznámit se byla velká. Jako právě vdaná jsem měla spoustu otázek. Neměla jsem se koho zeptat, s kým se za to modlit, s kým hledat v Bibli, jak to má být správně. Můj duchovní život stagnoval, návštěva kostela mi nic nedávala. Lidé kolem mě byli milí, usmívali se, ale to mou víru oživit nemohlo. Až když jsem byla pozvána na domácí skupinku k tehdejšímu kurátorovi, zažila jsem, co je to společenství. Mohla jsem mluvit o věcech, které s Bohem prožívám, poznávala jsem lidi, kteří měli podobné zkušenosti. Modlitba a Boží slovo mě vedly dál a věci se hnuly z místa. Můj duchovní život se rozběhl mílovými kroky, v kostele jsem se už necítila tak cizí. Přeji tuto zkušenost každému, kdo by v našem sboru chtěl zakotvit. A také každému, kdo touží, aby se jeho víra konečně pohnula z místa.

Katka Rybáriková

Padesátiny husovického faráře

Ač je to těžko uvěřitelné, roky se nevyhýbají jen obyčejným farníkům, občas dojde i na faráře. Takové padesáté výročí již svádí k ohlédnutí a k bilancování. Štěpán Hájek se narodil 20. srpna 1960 v Novém Městě na Moravě, vystudoval Komenského evangelickou teologickou fakultu a 18. ledna 1987 byl ordinován jako kazatel. V letech 1986 až 1987 působil jako seniorátní vikář Horáckého seniorátu v Třebíči a od 1. června 1987 nastoupil do kazatelské služby v Horních Dubenkách, kde působil až do roku 1999. Od 1. září 1999 se stal farářem v Husovicích, kde působí dodnes.

A právě v husovické farní zahradě proběhly o druhém zářijovém pátku oficiální oslavy Štěpánových narozenin. Počasí bylo vlídné, lze dokonce hovořit o pěkném teplém večeru. A podobná, místy přímo vřelá atmosféra vládla i mezi přítomnými hosty. Grilovalo se naplno, pilo se a hodovalo. A nejen vůně propečených párečků a klobásek, ale i kytarové akordy se vznášely ve vlhém podvečerním vzduchu. Biopunková kapela Zelené koule zahrála své humorné písně, upozorňující na ekologické problémy. A než pak nastoupila další kapela s názvem Poletíme?, byli všichni přítomní pozváni do srubu na slide-show

fotografií ze Štěpánova dětství, mládí i středního věku. A bylo vidět, že farářova historie je vsutku barvitá.

V roce 1980 např. založil spolu se spolužákem Zdeňkem Šormem undergroundovou hudební skupinu Lídl & Velík, ve které hrál na kytaru a pro kterou složil několik písní. Roku 1990 začal s několika přáteli vydávat měsíčník Protestant, jehož byl do roku 1999 šéfredaktorem. V roce 1995 spolu s Petrem Oslzlým a Josefem Kovalčukem založil v Horních Dubenkách divadelní festival Parrésia, který probíhá během letních prázdnin dodnes. Od roku 2000 organizuje také malý festival Husovický dvorek, který tvoří bohoslužebné shromáždění, divadelní představení a výstava. Od roku 2006 pravidelně káže v hospodě, kde při tzv. Bohoslužbách Desert účinkují i hudebníci a další hosté (divadelníci, spisovatelé).

Padesátka je pro každého důležitým milníkem a sebekrásnější oslavy na tomto faktu nic nezmění. Nicméně nic není ztraceno a s postupujícím věkem se naopak otvírají nové možnosti a obzory. Hned v neděli po oslavách farář kázal na 8. kapitolu z Janova evangelia: „Ještě ti není padesát let a viděl jsi Abrahama?“. Ježíš je však třída: "Amen, amen, říkám vám: Dříve než byl Abraham, já jsem.". Na Ježíše ovšem nemáme. Ale přesto nás, obyčejné padesátníky, může aspoň trochu těšit, že když už tedy máme těch padesát, tak se přece jenom zvyšuje šance, že snad někdy zahlédneme i toho Abrahama.

Michal Hadlač

Zdroj: www.wikipedia.cz a vlastní oči

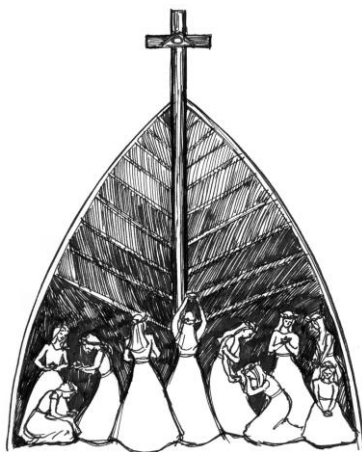
BIBLICKÉ ZAMYŠLENÍ

O deseti družičkách

Podtitul dnešní úvahy nad podobenstvím Pána Ježíše o deseti družičkách nese název: „O nedostatku“. V tom podobenství totiž pořád něco chybí, něčeho se (tragicky) nedostává...

O nedostatku „lásky Páně“

Většinou nás při četbě tohoto podobenství napadne (a tato myšlenka obvykle může vyvolat nepříjemné mrazení v zádech), že onen Ženich je na své družičky velice přísný, tvrdý. **„Amen, pravím vám, neznám vás.“** (Mt 25,12) *To snad ani Pán Ježíš – ztělesnění Lásky – nemohl myslet vážně: vykreslit se v tak temných barvách! Vždyť on se za každých okolností dokázal nad chybujícím člověkem slitovat. Tak proč Ženich nevezme ony družičky na milost, proč je nechá stát přede dveřmi, proč jim neotevře dveře svého Království a nepozve je dál?* Naše udivené a rozechvělé

pocity asi nejlépe shrnuje věta z následujícího podobenství, ovšem s opačným znaménkem: „*Pane, nevěděl jsem, že jsi tak tvrdý člověk*“ (Mt 25,24). Anebo Sváta Karásek: „*A já vám v tom tvrdém soudci nemohu poznat tvář svého Mistra, nepoznávám Pána Ježíše.*“

Důležité ovšem je, KDY nám toto podobenství Pán Ježíš sděluje. Nasloucháme mu tehdy, kdy ještě je čas... Změnit se... Napravit se... Začít jinak, lépe žít svůj život... Pán Ježíš nás svým příběhem varuje. Toto podobenství (jako ostatně všechny v Mt 25) je vztýčeným ukazováčkem, varovným signálem našeho Pána. *Laskavý* Ježíš nás *laskavě* varuje, že jednou by nemusel být tak *laskavý*, jako je nyní.

O nedostatku „solidarity bližních“

Druhá věc, která nás asi lehce zarazí (možná také zamrzí) je nedostatek solidarity, chybějící „účást“ na straně rozumných družiček. Nalézáme u nich nedostatek ochoty k pomoci. Přestože jejich pošetilý „sestry“ je snažně prosí, aby jim odlily trochu toho oleje na cestu, zdráhají se. Nechtějí riskovat! „**Nemůžeme (vám dát), nedostávalo by se nám ani vám. Jděte raději ke kupcům a kupte si!**“ (Mt 25,9)

Tak jako shovívavá láska Páně, i lidská solidarita je něco, bez čeho „tady a teď“ prostě neumíme a nechceme žít. To by bylo učiněné peklo na Zemi, kdyby člověk člověku byl už jenom vlkem! Tak proč takový stav nacházíme právě v tomto podobenství?

Opět jde o laskavé varování: ještě dnes a možná zítra se můžeš schovávat za „matčinu zástěru“ (napadla mě asociace na scénu z Obecné školy: „*Neschovávej se za ženskou, zbabělče!*“, hystericky křičí zablácený tatínek na svého syna, který mu z kola odmontoval blatníky), svalovat vinu na druhého („já nic, já muzikant“), padat do jámy s vědomím, že tě zase někdo vytáhne... Ale jednou... Jednou staneš před Boží tváří sám za sebe. To už tě nikdo z bryndy nevytáhne. Je proto třeba, abys měl dostatek oleje pro svou lampu!

O nedostatku „oleje“

A to se dostáváme ke klíčovému problému dnešního podobenství. Co představuje ten „olej“, kterého rozumné družičky mají dostatek, a naopak těm pošetilým družičkám se ho nedostává? Namísto odpovědí, které se okamžitě nabízejí („víra“, nebo naopak „dobré skutky“), pokusím se odpovědět trošku svébytněji: olej v podobenství o deseti družičkách symbolizuje „BOŽÍ POCHVALU“. Pošetilým družičkám se nedostávalo Boží pochvaly. Naopak ty rozumné měly Boží chválu dostatek.

Jak jsem k tomu dospěl? Vycházím z příbuznosti tohoto podobenství (alespoň jeho závěrem) s jinou Ježíšovou promluvou z Kázání na hoře: „*Ne každý, kdo mi říká 'Pane, Pane', vejde do království nebeského; ale ten, kdo činí vůli mého Otce v nebesích. Mnozí mi řeknou v onen den: 'Pane, Pane, což jsme ve tvém jménu neprorokovali a ve tvém jménu nevymítali zlé duchy a ve tvém jménu neučinili mnoho mocných činů?' A tehdy já prohlásím: 'Nikdy jsem vás neznal; jděte ode mne, kdo se dopouštíte nepravosti.'*“ (Mt 6,1-4)

Když přečteme tento oddíl, vychází nám, že „mít olej“ = „činit vůli nebeského Otce“. Ti lidé, ke kterým se Kristus nezná, činili spoustu velikých, uznání hodných činů. Prorokování, vymítání zlých duchů, skutky plné moci – za to by vám v mnohých křesťanských společenstvích utrhli ruce! Ale Pán Ježíš ne... Vtip je podle mě v tom, že tito lidé si (v církevních nebo jiných kruzích) užili chvály až až. Za své činy byli vynášeni lidmi „do nebes“. A teď se jim nedostává pochvaly od Boha. Jak říká Pán Ježíš: „*Varujte se konat skutky spravedlnosti před lidmi, jim na odiv; jinak nemáte odměnu u svého Otce v nebesích. Když prokazuješ dobrodiní, nechtěj budít pozornost, jako činí pokrytci v synagógách a na ulicích, aby došli slávy u lidí; amen pravím vám, už mají svou odměnu. Když ty prokazuješ dobrodiní, ať neví tvá levice, co činí pravice, aby tvé dobrodiní zůstalo skryto, a tvůj Otec, který vidí, co je skryto, ti odplatí.*“ (Mt 6,1-4) Činit vůli Otce tedy neznamená jen „činit milosrdenství“, ale také činit milosrdenství tak, abychom za něj nepřijímali chválu od lidí. Chvála (olej) totiž může být vyplývána již za tohoto života. A poté, až Ženich přijde, bychom už třeba žádnou nedostali. Ale když si ji budeme šetřit až na „onen den“, když budeme toužit jen po pochvale Boží (a nikoli lidské), pak budeme mít dostatek „oleje“ pro cestu za Ženichem.

Sám si uvědomuji, jak je to těžké... Snad činím skutky milosrdenství – alespoň se o to snažím... Ale tak rád jsem od druhých chválen (možná také proto, že nedůvěřuji Kristu, že opravdu přijde, aby mě sám pochválil), tak rád vystavuji své dobré skutky na odiv, že se bojím, abych ještě v „onen den“ byl pochválen také Bohem samotným.

MODLITBA

Pane Ježíši Kriste, děkujeme ti, že ses nebál k nám lidem občas mluvit příkře, tvrdě a nesmlouvavě. Děkujeme ti, že jsi sebe sama dokázal vykreslit také v „temných odstínech“. Vždyť kolikrát jen strach nám, nenapravitelným, může pomoci něco v našem životě změnit. Amen.

Autor této pobožnosti **Petr Kuklík** nám o sobě napsal: Jsem člověkem, jehož levice neví, co činí pravice... Škoda, že toto o sobě nemohu napsat s čistým svědomím. Nuže tedy jen pravdu: je mi 28 let a jsem třetím rokem farářem ve FS ČCE v Přerově. Farářské povolání mě velmi baví, protože se jedná o práci „s“ a „mezi“ lidmi, a také protože v jejím rámci mohu realizovat kdejaký šílený nápad, který se mi v hlavě zrovna urodí. S manželkou Michaelou jsme měli dva syny: Jeremiáše a Theodora. Staršímu Jeremiášovi jsou tři roky a nyní začal chodit do školky, mladší Theodor žel zemřel při porodu. Mým největším životním koníčkem je četba (zvláště odborných) knih, což dost zatěžuje rodinný rozpočet a okrádá mé nejbližší o čas, který bych mohl věnovat jen jim. A na závěr: nad všechno zlato světa si vážím smíchu a humoru. Rád se směju, válím se smíchy po zemi, pláču smíchy a dostávám záchvaty smíchu... A rád ke smíchu podněcuji své okolí.

Náš sbor o prázdninách

Brno I

Většina sborové činnosti kromě bohoslužeb utichá, ale střední kavárnička běží dál bez přerušení. Účast někdy kazí jen veliká horka. Sestrám, které svážíme, se líbí nové sborové auto, do kterého se lépe nasedá. Faráři si trochu odдыхnou. Ale ne na dlouho. V sobotu jsou svatby a přes týden je třeba roztrždit, uklidit a z větší části vyhodit papíry, které se v kanceláři nahromadily za celý rok. A už je to tady. Mimořádná situace. Do kanceláře se vloupali oknem zloději, odnesli jako obvykle kytaru i s obalem a tentokrát i nový monitor a mikrofony. Štěstí v neštěstí. V první chvíli se zdálo, že ukradli i bohoslužebné kalichy, jejichž obaly ležely poházené na zemi. Ale nakonec se ukázalo, že jim nestály za námahu. Díky Bohu. O prázdninách by mohl kazatel třeba přečíst nějakou novou teologickou literaturu. Ale nebude to pravda. Nájemníci žádají snížení nájmu a tak vedeme s bratrem kurátorem tvrdá obchodní jednání a scházíme se s právníky. V prvním patře se staví nová toaleta. Mezitím natolik pokročila oprava Joštovy ulice, že je náhle aktuální kanalizační přípojka do Červeného kostela. Začíná maratón jednání a chození po úřadech (ještě neskončil), abychom stihli včas vyřídít stavební povolení. Ještě že odjíždíme začátkem srpna na Blažkov, kde si užíváme sborového společenství a nových toalet. Program pro děti má Katka Rybáriková, já jsem nachystal rozhovory nad epištolou Jakubovou. Jeden večer věnujeme nové podobě internetových stránek. Další víkend odjíždí zpěváci do Poličky. V kanceláři se schází peníze na pomoc lidem postiženým povodní. Prázdniny pomalu končí a schází se redakční rada Setkávání.

Jiří Gruber

A co se o prázdninách děje ve sboru BRNO II?

Možná už máte na jazyku slovo „nic“. A já bych tu asi měl být od toho, abych tento (zkreslený?) dojem okamžitě vyvracel a ukázal, že prázdniny jsou přece také obdobím horlivé činnosti, byť to není zvnějšku vidět.

Nemám v úmyslu tento dojem vyvracet. Pravdou totiž je, že poté, co se rozejdou domů poslední návštěvníci rodinných bohoslužeb ukončujících v závěru června výuku v nedělní škole, nastává pro faráře klidnější období. Přerušují se pravidelná setkávání (biblické hodiny, střední generace, děti, konfirmandi, mládež); pokud se neděje nic zvláštního, neschází se ani staršovstvo; bohoslužby v kazatelských stanicích se konají pouze každou druhou neděli.

To ale neznamená, že by sborový život zcela usnul a opět se probudil až při prvních zářijových bohoslužbách. Sbor se schází přinejmenším v neděli, a to nejen při bohoslužbách, ale i po nich u kávy a čaje. Pokračují pravidelné služby Boží ve středisku Diakonie a v domově důchodců na Kociánce. Prázdniny se nikterak netýkají ani mimořádných shromáždění při

příležitostech smutných (pohřby) i veselých (svatby). Těch druhých jmenovaných naopak – zdá se mi – přes léto ještě přibývá, v poslední době stále častěji i mimo sborové prostory (naposledy byla svatba na Špilberku). Také sborová kancelář zůstává o všedních dnech dopoledne otevřená a úřaduje; administrativní povinnosti prostě nepočkají. Nelze zapomenout ani na pastorační rozhovory, při nichž tolik netlačí čas, takže se často mohou více rozvinout.

Volnější dny bez nutnosti připravovat se na setkání v týdnu umožňují faráři věnovat se činnostem, které po celý rok odkládal a nyní se na ně konečně (a mnohdy s radostí) vrhne. Na prvním místě je to další vzdělávání, které by sice mělo být samozřejmostí neustále, ale málokdy se pro ně najde v týdenním koloběhu prostor a dostatek soustředění. Abychom mohli dávat, musíme také mnoho přijmout, jinak propadáme nudnému sebeopakování. Přes léto je vhodná doba k promyšlení koncepce biblických hodin a jiných setkávání v průběhu roku, případně již k prvním náčrtům příprav na ně.

O prázdninách faráři také – i když to nepřiznají a občas se přímo chlubí svou přepracovaností – odpočívají. V průběhu školního roku jednoduše nebývá čas vybrat si dovolenou a o volném čase o vánočních či velikonočních prázdninách si můžeme nechat jen zdát. Během své nepřítomnosti musí ovšem farář za sebe najít zástup, což je v případě dvou farářů na sboru celkem snadno proveditelné. Stejně ale i na dovolené tak trochu nervózně kontroluje mobil a e-mail, jestli se ve sboru něco mimořádného nestalo.

Ondřej Kolář

Brno - Husovice

Sbor o prázdninách žije nejen nedělními bohoslužbami, pořádáme několik zajímavých akcí. Předně je to dětský stanový tábor poblíž Lovětína (u Třeště), který vede mládež pro děti školního věku. Jsme rádi, že tento vlastní tábor máme (vybavení si půjčujeme od sboru v Horních Dubenkách). Další oblíbenou akcí je společná rekreace rodin, která se koná tamtéž, děti ji nazvaly "rodičák". Letos jsme tu prožili i velkou bouři s větrnou smrští. Mládež jezdí pravidelně na vodu, tentokrát jeli Otavu. A koná se také voda pro děti, kterou vedou obětavě někteří rodiče, letos byla na řadě řeka Sázava. Společné zážitky o prázdninách sbor stmelují, vznikají pevná přátelství.

Štěpán Hájek

Brno - Židenice

I o prázdninách se v židenickém sboru stále něco dělo. Scházeli jsme se k pravidelným bohoslužbám a po nich jako obvykle jsme pokračovali v rozhovorech na zahradě. První neděli v červenci byla v Blansku pokřtěna sestra Dagmar a 8. srpna jsme se radovali ze křtu čtyř malých děvčátek.

K ztišení se, modlitbám a zpěvům z Taizé jsme se mohli sejít i o prázdninách v našem příjemně chladném kostele. Někteří mladí lidé

navštívili Taizé, aby načerpali atmosféru a přivezli si domů krásný duchovní prožitek.

Akčnost naši mládež neopustila ani v letních měsících. Ti, kteří už pracují, se rozhodli, že se budou scházet i o prázdninách. Vznikl tzv. prám (prázdninová mládež), který měl svůj pevný čas, program a místo, a to v bytech jednotlivých mládežníků. Vedle zpívání, modlitby a biblického výkladu zbyl čas na kreativní programy v podobě deskových her, filmů, ale také ke společné přípravě a ochutnávce pizzy. Část mládeže vyjela v srpnu na čtyřdenní puťák do Bílých Karpat. Tradiční sborová dovolená na Blažkově se po všech stránkách vyvedla a už se těšíme na příští prázdniny.

Romana Špačková

ZE SYNODNÍ RADY

Socialismo o Muerte! - Socialismus nebo smrt!

Podobnými silnými slovy demonstruje kubánský režim a jeho představitelé odhodlanost nic v oblasti občanských práv a politických svobod na „ostrově svobody“ neměnit. A jak režim hlásá, tak také činí. Své odpůrce vězní či je ochoten je nakonec propustit pod podmínkou jejich vystěhování spolu s rodinami z kubánské vlasti. Záměrem této „velkorysé“ nabídky je samozřejmě oslabení kubánské opozice a nezávislých struktur. Přesto toto gesto systém prezentuje jako krok humanitární. A nadále se tváří, že na Kubě je vše v nejlepším pořádku. My však díky naší historické zkušenosti a též neoficiálním informacím z Kuby víme, jaká tam situace ve skutečnosti je. Umíme si docela dobře představit, jak reálně funguje totalitní společnost řízená jednou stranou pod bedlivým dozorem tajné policie (v 60. letech školené také naší StB mj. v oblasti dohledu nad církvemi!). Proto se zahraniční politika naší země a také vedení ČCE soustřeďují na situaci na Kubě se zvláštním zřetelem. Dokonce vznikla komise Synodní rady pro Kubu, která vyvíjí různé aktivity směřované k šíření povědomí o reálné situaci na Kubě u nás i v zahraničí. Ve světovém měřítku usiluje komise o to, aby se významné ekumenické organizace otevřeněji zastávaly kubánských vězňů svědomí. U nás pak aktivity komise navazují na snažení organizace Člověk v tísní, která si vedle pravidelné podpory kubánského disentu připomíná každoročně výročí jednoho z největších zatýkání disidentů a jejich odsuzování k vysokým trestům, které se událo 18. března 2003. V předvečer tohoto výročí se koná zpravidla pochod připomínající nedělní pochody kubánských Damas de Blanco (Žen v bílém) – manželek zatčených disidentů, které takto výmluvně protestují proti zatčení svých manželů. Rovněž probíhá ekumenická bohoslužba s přímluvami za konkrétní vězně svědomí. Vyvrcholením je pak happening v divadle, koncert a dražba předmětů, jejíž výtěžek je využit na pomoc rodinám zatčených. 17. března 2011 bychom rádi takovou akci podnikli v Brně. Předcházet tomu bude putovní výstava fotografií prezentující reálný život na Kubě, kterou nabízíme sborům brněnského seniorátu. Z dob nesvobody si dobře pamatujeme, jak pro nás byl důležitý zájem a povědomí

v zahraničí o naší nesvobodné situaci. Věříme tedy, že se setkáme s podporou evangelické i širší veřejnosti a zájmem o situaci na Kubě.

Radim Žárský (Komise SR pro Kubu)

POMOC BLIŽNÍMU

Diakonie ČCE pomáhá obětem záplav

Praha / Severní Čechy, 20. 8. 2010 - V posledním srpnovém týdnu dokončily dobrovolnické týmy DČCE první fázi povodňové humanitární pomoci. V likvidaci následků škod, zejména v zasažené oblasti kolem spádové obce Višňová na Frýdlantsku, budou pracovníci Diakonie pokračovat i během září a října. Obdobně bude z povodňové sbírky na základě podrobného monitoringu poskytnuta finanční pomoc na obnovu bydlení nejvíce potřebným domácnostem.

Vzhledem ke stabilizující se situaci v kraji bude činnost v centrech povodňové pomoci DČCE v Liberci a Nové Město p. Smrkem v nejbližších dnech utlumena. Nadále poskytujeme pomoc zapůjčením vysoušečů na Českolipsku. Další vysoušeče míří do DČCE z německé spolupracující organizace Diakonisches Werk (program Katastrophenhilfe).

Z německého pohraničí také směřuje přímo do Višňové kamión s humanitární pomocí místním obyvatelům (vybavení domácnosti, elektronika, hygienické potřeby, oblečení). Sbíрку zorganizoval evangelický sbor z Neugersdorfu přes místní rumburský sbor.

V rámci srpnových povodní zřídila Diakonie ČCE postupně humanitární základny - povodňová centra v Liberci a Novém Městě pod Smrkem. Odtud vysílá dobrovolnické týmy zejména na Českolipsko a Frýdlantsko. Úklidové a pomocné práce zde pokračovaly v koordinaci s Armádou ČR, HZS a pracovníky dalších humanitárních organizací. Navazující úklidové, demoliční a sanační práce se protáhnou na týdny či měsíce (otloukání omítek, vysoušení atd.).

Diakonie ČCE se pravidelně účastní koordinačních schůzek zúčastněných humanitárních organizací. Nejbližším cílem je nyní nastavení systému monitorování škod po již opadlé povodňové vlně. Výsledkem je společný dotazník pro jednotlivé domácnosti, jehož prostřednictvím jednotlivé organizace následně zajišťují individuální finanční či materiální pomoc.

Na povodňovém kontě Diakonie ČCE je aktuálně 631 tisíc Kč, prostřednictvím DMS lidé dosud poslali 413 tisíc Kč, celkem tedy k 19. 8. evidujeme částku 1 milion 44 tisíc Kč. Výtěžek sbírky bude rozdělen jako v minulých letech konkrétním lidem a domácnostem, jež povodně postihly.

Všechny informace o povodních najdete souhrnně na www.diakonieczce.cz/povodne nebo také (včetně fotografií) na Facebooku Diakonie ČCE - <http://www.facebook.com/pages/Diakonie-CCE/424700165133>

NAŠE SBORY

Klobouky u Brna

Sbor v Kloboukách u Brna patří spolu se sborem v Nosislavi k prvním tolerančním sborům, které vznikly na jižní Moravě. K evangelické víře se tu lidé hlásili po celou dobu protireformace a pokud se to prozradilo, byli za to vězněni, jiní dostali desítky ran holí a někteří raději volili vyhnanství do Uher nebo do Saska. Koncentrace tajných evangelíků v Kloboukách a okolí (Borkovany, Hostěrádky, Bohumilice, Damboržice, Násedlovice, Morkůvky, Brumovice) byla poměrně vysoká, takže hned po vyhlášení tolerančního patentu se přihlásil dostatečný počet rodin nutných k založení sboru. Kazatele z Uher vyhledal kloboucký rodák v uherské emigraci a stal se jím Slovák Pavel Šlachta, který měl již první zkušenosti z reformovaného sboru v Banovcích nad Bebravou. První bohoslužby vykonal v Kloboukách již roku 1782 ve stodole u Jakuba Piláta. I když kloboučtí neměli problémy s jazykem svého kazatele, brzy se objevily kompetenční problémy mezi lidovým vůdcem sboru z dob předtolerančních Jakubem Sirným a kazatelem, který nebyl z reformované církve zvyklý na tak silný vliv laických osobností sboru. Dalším problémem byla stavba modlitebny. Šlachta se rozhodl požádat vídeňské úřady o přidělení odsvěcené kaple sv. Barbory nad městem. Místo toho dostali evangelíci od císařské kanceláře darem opuštěnou halu na výrobu vinných sudů, tzv. bednárnou, která byla přestavěna na modlitebnu, školu a faru a sloužila pak sboru sto let. Vinný sklep pod modlitebnou si ovšem stát ponechal a tak dodnes stojí kloboucký kostel nad mohutným sklepem, což je pro tento kraj okolnost víc než symbolická.

Významným přírůstkem bylo založení nové vesnice jménem Kašnice v blízkosti Klobouk v roce 1786. Nastěhovali se sem převážně evangelíci z východních Čech, takže uprostřed katolického kraje vznikla čistě evangelická osada. Farář Šlachta po několika letech odešel na další působiště na Valašsko a sbor si vybral jako kazatele tentokrát již opravdového Maďara Štěpána Kalnaye. Ten měl od začátku ostré konflikty s celým sborem, protože se nedovedl přizpůsobit místní mentalitě ani zbožnosti. Zachovaly se o tom v archivu dopisy, které lze jen stěží publikovat. Uklidnění přinesl teprve první kazatel českého původu Josef Totušek (1840 -1877), který ve sboru působil téměř čtyřicet let. Za jeho působení byla záhy po protestantském patentu

postavena s velkou slávou samostatná zvonice, ke které byl teprve po dvaceti letech přistavěn současný chrám. To však již bylo za působení nejznámějšího klobouckého faráře a pozdějšího superintendenta Ferdinanda Císaře (1877 - 1922).

Jeho působení znamenalo pro venkovskou a celkově zanedbanou oblast velké oživení. Císař, který ovládal několik jazyků a byl i literárně činný, dokázal zorganizovat roku 1881 v Kloboukách velkolepou toleranční slavnost s řadou zahraničních hostů a mimo jiné zde byl přítomen i docent vídeňské univerzity Tomáš Masaryk, jehož rodiče tehdy v Kloboukách pracovali na zámku. Zde vzniklo dlouholeté přátelství mezi Císařem a Masarykem, jehož podnětem prý byla možnost anglické konverzace paní Masarykové, která si jako Američanka neměla v Kloboukách s kým popovídat. Masaryk se pod Císařovým vlivem rozhodl přestoupit do reformované církve, což byla tehdy neobvyklá událost, neboť intelektuálové se tehdy k osobní víře většinou nehlásili. Jak neobvyklé to bylo rozhodnutí dokládá i to, že ke vstupu nedošlo v Kloboukách, kde by to vyvolalo příliš velké pozdvižení, ale ve 40 km vzdálených Heršpicích u Slavkova, kam prý Masaryk a Císař došli pěšky po starém helvétském chodníčku ždánským lesem.

Císař se brzy pustil do stavby nového kostela, starou modlitebnu zbořil a ze zbytků dal postavit novou faru. Sbor se zadlužil, kurátor Brychta ručil za půjčku vlastní hospodou a někteří členové sboru Císaře dokonce zažalovali, že sbor ožebračil. Velké dílo se však podařilo, dluhy byly splaceny a Císař přispěl i k podobě interiéru kostela, když prosadil, aby varhany byly umístěny podobně jako v severských zemích do čela apsidy, a kazatelnu umístil do středu a nikoli na levou stranu, jak tomu obvykle bývá. Kostel byl postaven díky moderním materiálům (litinové sloupky) za necelý rok. Pozoruhodná je zejména železná vazba střechy, na níž je zavěšená tenká klenba, a trojlodní kostel tak působí jako jeden prostor. Na severní stěnu dal Císař umístit latinský nápis, s kterým husité přijeli do Basileje: Veritas omnia vincit - Pravda vítězí nade vším. Je možné, že právě odtud si Masaryk odnesl heslo Pravda vítězí i na svou pozdější

severní stěnu dal Císař umístit latinský nápis, s kterým husité přijeli do Basileje: Veritas omnia vincit - Pravda vítězí nade vším. Je možné, že právě odtud si Masaryk odnesl heslo Pravda vítězí i na svou pozdější

prezidentskou standardu, neboť se v novém chrámu účastnil bohoslužeb, pokud pobýval na letním bytě v Kloboukách.

Ještě nedávno bylo možno mezi staršími členy zaslechnout nadšené vzpomínky na Císařovo působení v Kloboukách. Císař byl proslulý kazatel, který kvůli lepší zapamatovatelnosti prokládal svá kázání krátkými veršovanými sumáři, aby si lidé mohli lépe zapamatovat, o čem kázal. Svědectví o tom vydávají jednak knižně vydané Postily, ale i nedávno nalezených šest vázaných knih, do nichž si svá kázání, která se prý učil nazpaměť v zavřeném kostele, nechal svázat. Spolu s Císařem působilo vzhledem k jeho celocírkevní funkci v Kloboukách řada vikářů a farářů, mezi jinými i František Bednář, pozdější profesor teologické fakulty, Štěpán Soltéz, Bohuslav Černík a řada dalších.

Závěr Císařova působení byl složitý. Ačkoli se ještě stal členem prvního synodního výboru sjednocené církve, byl přes své přátelství s Masarykem označen za Rakušáka a protože se roku 1922 vzdal místa klobouckého faráře, do nového vedení církve již zvolen nebyl. Žil pak nějaký čas v Kloboukách a později se přestěhoval do Prahy. K jeho osobnímu trápení patří dvě předčasně zesnulé mentálně postižené dcery a nesoulad v manželství, který statečně nesl do konce života.

Jeho nástupcem se stal původně katecheta Jan Odstrčil (1921-1961), který byl obdivován pro svou výřečnost a zejména pro své zážitky z cest do Orientu a Svaté země, které sděloval žákům při hodinách náboženství. V klobouckém sboru byla vždy náročná kazatelská služba, mnoho pohřbů a svateb, cesty do kazatelských stanic, tehdy jedině pěšky nebo když někdo ze sedláků pana faráře dovezl. Odstrčil měl již první auto, postavil si z dědictví v Kloboukách vlastní vilu a našel tu manželku. Během války měl sbor dva kazatele, kromě Odstrčila byl farářem i Pavel Škeřík (1939-1945), který se zasloužil o osamostatnění sboru v Dambořicích.

Po válce zůstal sbor několik let neobsazen, vypomáhal opět Jan Odstrčil, kterému se podařilo sehnat plech na rozstřílenou střechu kostela. Byl tak kvalitní, že vydržel až do těchto dnů. Nejtěžší období potlačování a omezování církevního života prožil sbor s farářem Ladislavem Dostálem (1948 – 1979). Kdysi tisícový sbor se stále zmenšoval. Nakonec se scházel již pouze k bohoslužbám v oddělené chrámové lodi a hleděl vstříc svému postupnému zaniknutí.

Jakési oživení přišlo s nástupem nového faráře Jiřího Grubera (1979 – 1998). Byly obnoveny biblické hodiny, práce s dětmi a mládeží i prázdninové pobyty na Blažkově, ale vše bylo pečlivě sledováno Státní bezpečností a řada členů včetně mládeže byla vyslýchána a na tyto věci dotazována. S postupující normalizací se nadějně oživení opět utlumilo a změnu přinesl teprve listopad 1989.

Tato doba je významná zejména vznikem prvního střediska obnovené Diakonie, které si dalo název Betlém a bylo zřízeno díky obnovené nadaci Ludvíka a Adolfíny Odstrčilových v jejich kdysi rodinné vile naproti kostelu. Na

její obnově se podílel celý brněnský seniorát. Pro sbor to znamenalo zdravé oživení, zájem veřejnosti a příliv nových členů.

V roce 1998 odešel farář Gruber do Brna a sbor po několika letech našel jeho nástupce v Ludku Korpovi z Plzně. Ten převzal celou rozsáhlou službu a řadu aktivit ještě přidal. Za jeho působení byly opraveny varhany, pořízeny nové zvony, založen evangelický skaut a zahájena spolupráce s korejskými misionáři. Bohoslužby se stále konají střídavě na pěti místech, biblické hodiny na dvou, oblíbené jsou autobusové zájezdy i dva rodinné pobyty na Blažkově. Staršovstvo tvoří zástupci ze všech přilehlých obcí. K jejich tradičním, i když nesnadným povinnostem patří i vybírání saláru a darů pro Jeronymovu jednotu po jednotlivých domech a rodinách. Kurátory sboru byli postupně Josef Huták, Jaromír Bula, Blahoslav Dostál a nyní Josef Adámek. Nedávno byl vydán almanach, kde je řada těchto událostí a jmen připomenuta podrobněji.

Jiří Gruber

JAK SE TO DĚLÁ

Pohřební shromáždění

Na přípravu pohřebních bohoslužeb a kázání není zpravidla mnoho času. Je to záležitost neplánovaná a od úmrtí k pohřbu nezbyvá dlouhá doba. Příprava se musí díť za plného provozu sborové činnosti. Snaží se to je, jde-li o pohřeb známého člena sboru. Lépe se volí biblický text, řeč o zesnulém je přiměřenější skutečnosti, atd. Nevýhodou je, že kazatel to víc osobně prožívá a může ho zdolat dojetí. Tím nechci říct, že v jiných případech farář účast na smutku rodiny neprožívá. Hodně důležitý pro přípravu pohřebního kázání je rozhovor s pozůstalými. Snažím se, aby to nebyl jen pohřební dotazník či detektivní vyšetřování o zesnulém. Proto je dobře nespěchat a rozhovoru nechat volný průběh. Ať se žijící příbuzní volně vyjadřují a vzpomínají. Mám pak svolení dělat si z jejich vyprávění poznámky. Osobně je pro mne úlevou, jestliže úkol přednést životopis tak, jak ho rodina předkládá, převezme civilní řečník. Vyhovuje mi, když mohu zvolený text pro kázání vykládat sice do situace, ale bez obavy, že jsem nezmínil něco ze života, co by příbuzní rádi slyšeli. Pak lze připomenout jen něco z událostí či vlastností zesnulého, co zapadne do obsahu textu a kázání.

Častěji jsem měl bohoslužby pro nekřesťany nebo ty, co již se sborem prakticky nežijí. Je to situace, která by kazatele mohla svádět k misijnímu útoku. Ale brzdil mne v tomto směru vždy pocit, že právě to by nebylo správné. A připadalo mi to jako zneužití smutku, bolesti a tesknění pozůstalých. Jakákoli účast s nimi a jakékoli slovo upřímně míněné je služba sama o sobě. A citlivý poukaz na naději evangelia je to, co můžeme jako křesťansky orientovaní řečníci navíc v pohřební promluvě nabídnout. Evangelium naděje má vyústit až do zvěsti o Vzkříšeném, který svou obětí prolomil bariéru smrti a svým vzkříšením otevřel obzor nového života. Nemá však nikdy za těchto okolností vyznít jako náborová akce pro křesťanství, pro víru.

Při samotné přípravě kázání či promluvy mi nejvíc práce dává rozhodnout se v množství možných biblických textů pro jeden, který by nejlépe odpovídal situaci. Jsou ovšem i všelijaké indexy pohřebních textů. Ale nejvíc se mi vyplatilo listovat biblí přímo a tak objevit vhodné slovo. To je ovšem časově náročnější. Na druhou stranu takto získaný oddíl je možné už snáze exegeticky a homileticky zpracovat. Pohřební kázání jsou náročná i v tom, že musí být opravdu šita na míru. Nelze používat nějaké obecné schéma a jen pozměňovat jména. A kazatele vždycky provází tréma a obavy, zda se nemine se skutečností. Pokud však nepodlehne rutině a v každé přípravě vede nad Písmem poctivý zápas, pak je dobrá naděje, že se probouje až k srdcím posluchačů, že to nebude jen formálně naplněný obřad.

Statisticky vzato jsem pohřebních shromáždění v kostele či ve sboru konal mnohem méně než promluv v obřadních síních. Byl jsem na sborech, kde pozůstali dávali přednost rozloučení v obřadní síni. Snad to souvisí s pohodlnějším vyřizováním těchto záležitostí. Ale spíše to vypovídá o situaci odcizení generací. Potomci považují často křesťanství svých rodičů za jakéhosi koníčka, kterého při rozloučení zohlední přizváním duchovního. Pro faráře to je vždy příležitost vnést světlo naděje do zahuštěné atmosféry smutku a bolesti. Ale jde jen o velice stručnou promluvu. Pohřební shromáždění v chrámu je důstojné. Kazatel nemá k dispozici jen maximálně deset minut. Má tolik času, kolik je potřebí. Je tím, kdo připravuje celý průběh. Většinou také může počítat s tím, že víru zesnulého sdílelo širší okolí. Mnoho věcí je jinak. Místo smutečních melodií klasiků zní křesťanské písně zpívané účastníky. Také je více prostoru pro modlitbu děkovnou i přímluvnou. A duchovní může víc spolupracovat na přípravě s členy sboru. Daleko jasněji se tu vnímá vděčnost za život a naděje, která není pohlcena pozemským koncem. Na takovém místě platí, že lidský život není absurdita, ale má svůj nesmazatelný význam. Díky Bohu, který mu tuto důstojnost přiděluje. Jím jsme do života posíláni, jím jsme pro Krista přijímáni. Smrt není katastrofa a od lásky Boží nás nemůže odloučit. Pohřební shromáždění v chrámu je bohoslužba. Shromáždění v obřadní síni je obřad.

Chtěl bych ještě podotknout, že vykonáním pohřbu služba pozůstalým ve velké většině nekončí. Často teprve od této chvíle se s nimi duchovní sblíží. Následují návštěvy u zarmoucených. Mnohdy přijmou pozvání na nejbližší bohoslužby ve sboru, kde se může učinit zmínka o zesnulém a rodina se tak zúčastní celých bohoslužeb. Mnohdy zůstane jen u této jedné návštěvy. Někdy to však může nést trvalejší ovoce. Mám i takovou zkušenost, že po jednom obřadu při posezení v rodině jeden vzdálený příbuzný se mnou chvíli hovořil. Projevil zájem o pokračování v osobním rozhovoru. Několik roků se však neozval, až jsem na něho zapomněl. Pak přece přišel a nyní je novým členem sboru.

Ačkoliv jsem již přesluhující důchodce, musím se přiznat, že jsem nikdy nenabyl úplnou jistotu v rozhovorech se zarmoucenými a v oslovení při promluvě. Mám pocit, že jsem tady byl vždy jakoby na začátku. Před hloubkou lidského zármutku, tváří v tvář mnohým lidským tragédiím, při pohřbu mladých otců či matek, při úmrtí dětí, mi dochází rozum i slova.

Zmocňuje se mě pocit bezradnosti. Ale účast prožívám vždy. Ověřil jsem si však, že je to lepší, než být v takové chvíli profesionál a odborník na zvládání smutku druhých, na slova potěšení, na fráze, které nás nic nestojí. Je lépe být blízko a naslouchat, než rozdávat pohotové rady a těšit nepotěšitelnými větami. To není omluva pro určitou nehotovost služebníků, ale povzbuzení, že křesťan nemusí být pokladnicí rčení, moudrostí, bonmotů a komentářů k situaci. Ale musí umět v tomto případě plakat s plačícími.

Alois Němec

ZAUJALO NÁS

Nad pomníkem padlých vojinů v Morkůvkách dne 1. května 1921

Hle, milí přátelé, hotovíme se veřejnosti odevzdati pomník. Bude tu státi v paměť mrtvých a oplakávaných nejedněmi mezi vámi, rodiči, ženami, sestrami a bratry i vdovami a sirotky též. Pomník máme, ale kde jsou ku pomníku hroby? Nevíme, a kdybychom i věděli, neuzříme. Hroby našich v poslední zlořečené válce zahynuvších vojinů jsou ve všech úhlech světa, všude, kde se převalila ta krvavá vlna, co smetla nejen ty, jichž vzpomínáme my zde dnes, nýbrž i jiných miliony, zelených ve všech národech a jazycích těch států, co do války se samy slepě vrhly, nebo do ní i proti své vůli byly strženy. A proto byt i tento pomník nestojí na obvyklém zdejší hřbitově, na hřbitově stojí přece. Tím hřbitovem jest pro nás nedozírný kraj, šířící se přes Evropu do Asie i Afriky i severní Ameriky též. Na tom hřbitově trváme i my, co jsme dosud živi, my, kteří když se v duchu rozhlížíme po našem zuboženém světě a vzpomínáme padlých svých, máme proč si povzdechnouti:

Aj hřbitov širošířý, zdí nemá, ani bran,
tak jak by neměl míry se rozleh do všech stran.
Jsou na něm Alpy, Karpaty, Kras, Kavkaz, plno hor,
a spolu na něm rozpjaty zří step i poušť náš zor.

V bahně Mazurských jezer a močálů, v kavernách alpských bývalé italské fronty, na pláních Sibíře, na písčitých pouštích arabských, na dně moří v lodích ponorkami potopených, tam, kde padly trosky letadel ze vzdušných výšin k zemi sražených, i v zemi svaté, jejíž prach kdysi Spasitele noha šlapala, všude, kam jen pomyslíme, naši bychom hroby těch, co skončili život na válečných jatkách, na nichž zahynuli i ti, jichž jména vyryta na tomto zde pomníku, a jichž hroby ať jsou blíž či dál, jsou přece mimo dohled náš, takže, aj, my sestavili pomník společný nejedněm, ale k pomníku nemáme zřejmě ani jediného hrobu.

To je něco, při čemž i dnes, téměř již tři léta po válce, přece ještě hořkne srdce. Vždyť nemáme-li mrtvých svých, chceme míti aspoň jejich hroby, a to truchlícím jest odepřeno tuto.

To věru zvyšuje jen naši nad minulou válkou nevoli a hořkost. Ne u nás jen, ale všude dozajista. Kdyby lidstvo nezapomínalo a kdyby se trpké

zkušenosti z pokolení na pokolení dědily, civilizovaný svět by víckrát nesáh k meči, leda proti válce a proti revoluci, ne aby krveprolití vyvolal, nýbrž aby je omezil.

Obojí zajisté: Válka i revoluce jsou odsouzeny před soudem dějinným. Válku odsoudili i Moltke a Bismark. Jak? Vilém a jeho rádci, ač namnoze evangelíci, špatně srovnali Evangelium, když zapomněli, že vladař z Boží milosti jen v míru pozehnání seje, a ne když i jako vítěz se vrátí z válečného reje. Zbloudili-li Hohenzolleři, Habsburkové ještě víc. Těm monarchie byla jako fideikomis. Majetek dynastie. Kriegsmaterial. Kanonenfutter. Kariéra aristokracie, žoldáckých důstojníků, lichvářských spekulantů, liferantů a zlodějů nejrůznějších druhů. Nepoctivost rozmohla se válkou jako nikdy, a posud i po válce se drží těžby ze společenského rozvratu zuby nehty.

Až se jednou pokolení po nás po naší době nazpět ohlédnou, co asi povědí? I my máme se kam nazpět ohlížet. Otcové naši úpivali v robotě a poddanství všelijakých feudálů, latifundistů a šlechticů a tenkrát porobeného lidu stesk si ulevoval popěvkem:

Bože můj, Otče můj, jak je ten svět zmotaný,
co vystojí, co vystojí ubohý poddaný!

Pošla robota na poli a za ní došlo na řeznictví v poli, rozumějte dobře, přátelé. Mluvím ne o orném, ale válečném poli. Militarismus byl horší nežli robota, nežli práce neplacená a nucená na panském. Horší nežli panský dráb a pan vrchní ukázal se býti feldvébl a ti ostatní od lajtnanta až do maršála. Potentáti jali se počítati své vojáčky od peřinky hned a nesmírně významný po té stránce je ten popěvek:

„Ještě mě nebylo ani šest neděl,
už na mne císař pán z okna hleděl.“

Rozumíte? Kdo křtil sedmého syna, měl císaře pána o kmotrovství požádat a císař pán poslal zástupce a dar. Nebo kdo do armády sedm synů postavil, toho Franc Josef vždy rád nějak vyznamenal. Věděl Franc Josef, věděl i takový sedmi syny obdařený otec, co v tom leží vlastně? Panská láska po zajících běhající, v koňských dostihách miliony sázející, štvanice na jeleny k zábavě si chystající, řadu kilometrů za frontou sveřepě hodující, v Těšíně při placmuzikách na zprávy z dalekých front čekající a nejdůležitější na míle do dálky se dalekohledy na krvavá pole dívající – taková byla láska potentátů k jejich národům. Arci ponejvíce nevěděli, co činí. Aby věděli, my jsme se modlili jako Pavel za Nerona. Prosili jsme každým hymny zazpíváním: „Zachovej nám Hospodine císaře a naši zem, dej ať z víry moc mu plyne, ať je moudrým vladařem.“

To nebyla špatná modlitba, ale nebyla vyslyšena. Moc přišla ne z víry, ale z kanonové díry, a moudrost plynula ne z nebeských žlabů, nýbrž od všelikých štábů. A když Karlovi Poslednímu vzešlo světélko, jiní mu ho sfoukli zas. Sám jsem slyšel z jeho úst, jak si míru přál, a jsem přesvědčen, že neselhal. Ale bylo pozdě. Po Boží milosti, jež Habsburkům staletí a staletí žezlo přála, přišla nemilost Boha mstícího až do čtvrtého pokolení a ta Karlovi, poměrně nevinnému, vše co věky nadřžáno, vypít dala.

Zdá se, že otročení leží lidstvu v krvi. Vždyť co u nás, jinde bylo hůř! Dahomej. Mikado a Harakiri, a Japonec není hlupák snad. - A co Rus, širokaja a svataja Rosija? Ivan Hrozný. Alexandr II. Osvoboditel, hle jak ten odpykal! Jak celá ta poslední carská rodina! Je to div? Zakopaný v stepi až po hlavu. Půl hodiny v ztrnulém postoji jen dýchají. A legie sibiřských psanců a otroků v dolech nerčinských. Takovému státu nepomohly vagóny bohorodiček, ač jak Napoleon děl: Rusa nestačí zastřelit, nutno ho i porazit.

A přece, co je s Ruskem dnes? Kerenskyj. Když ne car, tak anarchie, a z té se vždy vyvine teror, a přišel s Leninem a Trockim. Mikuláš byl pověrec, Lenin a Trocki jsou nevěrci. Kde není apelace, kde car není jen daleko a Bůh vysoko, nýbrž kde vůbec není ani car, ani Bůh, tam přestává všecken řád a spravedlnost. Kropotkin a jeho blud. Ó viděli jsme, jak ti sirotci, jimž Pán Bůh umřel, dovedou milovat v německém, maďarském a zvláště v ruském komunismu.

Lůzovláda je horší nežli samovláda. Ta nám ubila ty, jichž pomník stojí tuto. Ale běda nám, kdyby kormidlo naší republikánské lodičky z ruky pustil náš Tomáš Gedeon. Nahražuji Garriguea Gedeonem. Proč? Čtete v bibli, jak Gedeon vysvobodil lid svůj z poroby Madiánských. I Masaryk vyvolal v svých legiích dobrovolné bojovníky za naši svobodu. A byli to hrdinové, zvláště v první družině tam u Zborova. Ti tuto na pomníku museli, ti Masarykovi sami chtěli, ale jedni i druzí se stali obětmi na oltáři.

To jsme zažili my, Čechoslováci, od Šumavy do Tater, od Vltavy do Dunaje, od Prahy do Bratislavy. Stálo to krev z naší krve a jak jsem již děl, my nedali bychom sobě více vnutit žádnou válku útočnou. Ale obrannou? Ne, Ivánci, Duráčkové – nechceme. Jsou případy, že by k meči sáh i Kvekr. Ba i Tolstoj sám, kdyby žil a dožil, nejmě bolševismu. Zdaliž zapomeneme, čím hrozil nám náš poslední puč? Kvasnice měly přijít nahoru a víno vespod, ba do řvoucích hrdel lenochů, lupičů, dobrodruhů, podvodníků, co po plecích dělného a jimi štvaného lidu se chtějí co nejvýš vyšplhat a dílem se i vyšplhali již. Kůň s klapkami na očích vidí šíř, nežli dnes mnohý proletář.

Ne, takým lidem nedáme se v plen. To si slibme při pomníku těch, jež sežrala válka, ale kteří nežrali z války, převratu a revoluce. My věříme, že kdyby nebylo jinak, při čistočisté obraně naší svobody a republiky ten Hospodin, jenž na Sinai kázal: Nezabiješ - by nám dovolil bránit zabíjení nás a při tom si zazpívat: „Pán Bůh jest síla má ...“

Naším mrtvým čestná paměť! Naším živým výstraha jedněm, povzbuzení druhým! Naší republice a našemu prezidentu trojnásobná sláva!

Ferdinand Císař (z rukopisné pozůstalosti)

Veřejný proslav při odhalení pomníku obětem II. světové války

Shodou okolností se mi nedávno dostal do rukou originální text projevu, který přednesl v roce 1921 tehdejší kloboucký farář a superintendent Ferdinand Císař při odhalování pomníku padlých z první světové války v Morkůvkách.

Zaujalo mne v něm mimo jiné to, že Císař nad pomníkem vojáků padlých v rakouské armádě zmiňuje také slavnou bitvu u Zborova. Bylo to první vystoupení československých legií, které znamenalo velký impuls k budoucímu obnovení naší samostatné republiky. Ta bitva se stala legendou a učily se o ní děti ve školách. Superintendent však možná jako jeden z prvních naznačil bolestnou skutečnost, o které se donedávna téměř nemluvilo. V té bitvě bojovali také Češi proti Čechům. Jedni v rakouské armádě, druzí pod vlajkou nově vznikající republiky. Jedni bojovali za císaře pána, druzí za Masaryka. Na obou stranách byli padlí. A oběma stranám stavěla pak naše republika pomníky. Padlým legionářům i padlým rakouským vojákům. Vítězům i poraženým. Neboť všichni byli její synové. Ale o tom, že by bojovali proti sobě, se taktně mlčelo. Na žádném pomníku nejsou jména legionářů a rakouských vojáků vedle sebe.

Také po druhé světové válce bylo postaveno mnoho pomníků. Ale vždycky jen vítězům. Hroby poražených většinou nebyly ani označeny. To, že dnes odhalujeme pomník, na němž budou společně uvedeni vítězové i poražení, osvoboditelé i okupanti, považují za něco mimořádného a hluboce lidského. V Morkůvkách sice nebojovali Češi proti Čechům jako kdysi u Zborova, ale lidé proti lidem. Mladí chlápci z ruských stepí proti mladým chlapcům z alpských údolí. Mluvili různou řečí, ale měli podobné sny a plány. Věřili, že se vrátí domů a začnou nový život. Místo toho našli smrt daleko od domova a jejich jména byla nadlouho zapomenuta. Byli to obyčejní lidé, kteří si ve velké většině válku nepřáli a stali se její obětí.

Dnes si je po více než šedesáti letech díky osobní iniciativě místního rodáka pana Babáčka můžeme připomenout všechny společně. Dnes musíme zdůraznit a pokorně vyznat: Lidé se nedělí na vítěze a poražené, na ty naše a na ty cizí, na přátele a nepřátele. Všichni jsme součástí jedné velké rodiny a máme spolu žít jako svobodní lidé, kteří respektují svobodu druhých.

Dnes si je po více než šedesáti letech díky osobní iniciativě místního rodáka pana Babáčka můžeme připomenout všechny společně. Dnes musíme zdůraznit a pokorně vyznat: Lidé se nedělí na vítěze a poražené, na ty naše a na ty cizí, na přátele a nepřátele. Všichni jsme součástí jedné velké rodiny a máme spolu žít jako svobodní lidé, kteří respektují svobodu druhých.

Než jsme dospěli k tomuto poznání, muselo uplynout mnoho let. Postavit podobný pomník je možné pouze ve svobodné a demokratické zemi. A jen těžko bychom se tu společně scházeli, kdybychom nebyli vychováni v křesťanské víře.

K moudrosti, která nerozlišuje vítěze a poražené, jsme nedospěli zadarmo, ale za cenu mnoha obětí. Nesmíme zapomenout, že poslední světová válka byla vyvolána ideologií, která by náš národ zničila a zotročila. Nesmíme zapomenout, že vládcové těch, kteří nás osvobodili, drželi naši zem řadu let v područí jako válečnou kořist.

Bohu díky je obojí za námi a my smíme žít jako svobodní lidé. Státy, které proti sobě kdysi bojovaly, jsou spojenci. Hranice téměř neexistují. V celé Evropě jsou demokraticky zvolené vlády. Prožíváme nejdelší období v evropské historii bez válek a násilí.

Není to však vůbec samozřejmé. Rozdmýchat nenávist mezi lidmi je tak snadné. A pokud nebudeme mít stále před očima miliony obětí, hrozí, že nás nějaký blázen opět rozeštvé proti sobě.

Právě odhalený pomník na morkůvské křižovatce nám bude připomínat, že jsme všichni bratři, i když mluvíme různou řečí, máme jiné zvyky a vyznáváme Boha různými způsoby. Ta odlišnost již nikdy nesmí být důvodem k nenávisti. V té odlišnosti je krása a bohatství Božího stvoření.

Jiří Gruber, Morkůvky, duben 2010

ŽILI MEZI NÁMI

Antonín Venc (14.5.1902 - 12.10.1960)

První židenický farář zemřel před padesáti lety. Není už mnoho těch, kteří jej pamatují, ale už Písmo nabádá: „*Mějte v paměti ty, kteří vás vedli a kázali vám slovo Boží. Myslete na to, jak dovršili svůj život a následujte je ve víře*“ (Žd 13,7). Kdo nebere citované vážně, může se octnout v soustředění na sebe a bez potřebné a korigující návaznosti na své předchůdce.

Bratr farář ThB. Antonín Venc byl rodilý Brňan, jeho otec byl obuvníkem pocházejícím z Českomoravské vysočiny. V roce 1920 maturoval s vyznamenáním na II. českém státním gymnasiu v Brně a ve stejném roce nastoupil na tehdejší Husovu evangelickou bohosloveckou fakultu v Praze. Po dvou semestrech studium přerušil a dal se do služeb Armády spásy, kde se seznámil se svou manželkou Huldou, která tam působila zvláště v sociální oblasti. Po čtyřech letech, včetně absolvování vojenské služby v československé armádě, se vrátil ve školním roce 1925/1926 na bohosloveckou fakultu, kterou ukončil v roce 1928. Již jako student bohosloví sloužil v někdejší kazatelské stanici v Praze-Břevnově. Ordinoval jej senior Josef Souček v Jablůnce 28. srpna 1928, na to byl zvolen vikářem a po roce farářem v Liptále na Valašsku. Staršovstvo nově vzniklého sboru (7.4.1929) v Brně-Židenicích jej požádalo, aby se ucházel o místo faráře. Pokud vím, žádalo také faráře Štěpána Soltésze, který se zde těšil

velké oblibě, a Bohumíra Opočenského z Kláštera nad Dědinou. V neděli 14. září 1930 byl farář Venc zvolen a 8. prosince ve 14 hodin instalován. Pro malý prostor modlitebny se instalace konala v již neexistujícím Národním domě v Židenicích na dnešní Bubeníčkově ulici.

Nástupem prvního faráře v Židenicích i pro kazatelskou stanici v Husovicích a v Blansku začala nová etapa rozkvětu sboru. Původní kazatelská stanice Brna byla zvyklá na samostatné rozhodování a práci. Už v roce 1924 si žideničtí postavili za tři měsíce na zakoupených pozemcích původní modlitebnu a v roce 1929 si vybudovali také za tři měsíce dva církevní bytové domy. Již v tolerančních sborech docházelo po nástupu pastora k menším či větším roztržkám kazatele se staršovstvem a sborem. Příliš odlišné to nebylo ani po 150 letech. Agilní farář a aktivní staršovstvo se mohou doplňovat, ale i srážet, jak to známe i ze Židenic.

Při studiu pramenů ke kronice jsem pozoroval prudký růst sborového života a jeho nadšení. Stará (i když ve skutečnosti téměř nová) modlitebna pro široce rozvětvenou činnost nedostačovala. Nabízely se tři možnosti řešení. Zaprvé židenický farář navrhoval stavět nový chrám před stávající modlitebnou. Za druhé bratr Josef Dufka předpokládal, že postačí rozšířit část stávající modlitebny západním směrem asi o 40 m². A za třetí husovičtí chtěli stavět někde na rozhraní Husovic a Židenic. Mladý evangelický architekt Miloslav Tejc daroval sboru nevidaný projekt nového funkcionalistického kostela, který o několik desítek let předběhl dobu. Zde se projevila sociální citlivost faráře Vence, kterou známe již z Armády spásy, a architekta Tejce. Stavba měla mít, vedle bohoslužebných prostor, také klubovny pro děti, mládež, mateřskou školku a jesle. Sloužit tam měly diakonky. Mělo se tím pomoci rodičům v době všeobecné hospodářské krize, aby jejich potomci nebyli dětmi ulice. Tento ojedinělý program se nepodařilo naplnit pro značnou finanční náročnost a stavitel Zukal realizoval levnější Tejcův projekt s posvěcením kostela i zvonů v neděli 2. června 1935. Nad vstupem stálo: „*Chval duše má Hospodina*“ (Ž146,1), ale brzy všichni poznali, jak je to těžké.

Radost z tohoto díla netrvala dlouho. Přišla válka, kostel byl poprvé bombardován 25.8.1944 po jedenácté hodině a když byl kostel již téměř opraven, 24.4.1945 dopadly letecké bomby v bezprostřední blízkosti kostela a zkáza byla dokončena. Tady vidíme, jak počet pravděpodobnosti může být ošidný. Obrovskou obětavostí sboru, celé církve a nesmírnou aktivitou faráře Vence se podařilo kostel opět vzkřísit z trosek, v oznámeních se děkovalo i za každý hřebík. Chrám byl posvěcen i s novými varhanami sestry Františky Ludvíkové v neděli 2.6.1946 synodním seniorem Josefem Křenkem.

Nebojácnost a odvahu spojenou s možnou záchranou lidí vidíme také v tom, že farář Venc pokřtil šest dospělých Židů i přes přísný zákaz synodní rady z 10.12.1938. Možná jej posiloval Ž 118,9 (K): „*Lépe jest doufat v Hospodina, nežli naději skládat v knížatech*“. Během války zahynulo při náletech šestnáct členů našeho sboru, bratr farář nejen je na hřbitově pohřbíval, ale často jim kopal také hroby. Koncem války trávilo 42 členů sboru s farářem a jeho dcerou řadu dnů v suterénu modlitebny.

Když pročitáme texty Vencových kázání po osvobození, vidíme, jak jsou některé prozíravé, např. Žd 13,9 (K): „*Učením rozličným a cizím nedejte se točiti...*”

Pro úplnost zmiňme ještě ve stručnosti krize ve sboru. Nejtěžší krize zasáhla sbor v letech 1941 – 1943, sbor spravovala správní komise. Ze zápisů staršovstva a správní komise se moc nedovíme, jen se objevuje snaha Husovic o osamostatnění, které se později stejně uskutečnilo. Snad je dobře, že nevíme, oč v tak těžké době vůbec šlo. Druhá krize propukla již za jiné éry, ke konci roku 1954 a v roce 1955, kdy sbor opustila téměř polovina staršovstva (včetně kurátora), jejich rodiny a další, kteří odešli do menších církví. Ze starých zápisů lze vyčíst, že mimo jiné se jednalo skupině presbyterů o vysluhování VP, což se stává i nyní. Tehdy nešlo o četnost vysluhování, ale o to, kdy a komu VP sloužit. Požadavky se časem zcela mění.

Antonín Venc měl i značnou vydavatelskou činnost, zvláště jako předseda evangelizačního odboru při synodní radě ČCE vydával evangelizační časopis *Nový rozvoj* a řadu evangelizačních brožur. V Židenicích je jeho dílem čtvrtletník *Hlas* (1931-1941 do zákazu), bratr Ing. Dušek nazval časopis předchůdcem *Setkávání*. V roce 1948 vydal farář Venc notovaný *Evangelický zpěvník* za velmi přijatelnou cenu, který sloužil až do vytištění nového zpěvníku v roce 1979.

Bratr farář učil ve školách mnoho dětí, v neděli kázal nejméně třikrát, organizoval večírky a bazary (zvláště pro koupi sborového domu v Blansku) za účinkování brněnských umělců. Omezenou výuku a ubývání účastníků bohoslužeb v letech propagace ateismu velmi těžko nesl.

V květnu 1954 inicioval v sále za kostelem výstavu *Moravského muzea Husitské revoluční hnutí na Moravě* spolu se zajištěním kulturního programu, pořadatelské služby, instalace a likvidace. Účast za jedenáct dnů dosáhla (včetně návštěv škol) nečekaných 2349 osob.

Ještě jednu zvláštnost zde musím napsat. Náš bratr farář psával každému členu sboru od těch nejmladších až po ty nejstarší osobní blahopřání k narozeninám, takové malé kázání.

Ke konci života ještě přibyla péče o dlouhodobě nemocnou manželku, domácnost a zahradu. Jeho paní jej nakonec o téměř čtvrt století přežila, zemřela v roce 1984. Jejich dcera Dagmar, říkalo se jí Dáša (1925-1981), byla manželkou faráře Josefa Průši. O čtyři roky mladší syn Jirka působil roky jako lékař v Prostějově. Máme radost z toho, že dvě vnučky, včetně pravnučat a prapравnučat našeho faráře, se zúčastňují sborového života v dědečkově sboru.

Bratr farář a konsenior brněnského seniorátu zemřel 12. října 1960, když jeho nemocné srdce po množství práce a mnohých bolestech dosloužilo teprve v 58 letech jeho života. Se svým farářem jsme se loučili v pondělí 18. října. V kostele kázal náměstek synodního seniora Vladimír Čapek, za seniorát promluvil farář Jan Pokorný a zpíval pěvecký sbor z Heršpic u Slavkova, společný zpěv na varhany doprovázel pisatel těchto řádků. V krematoriu zvěstoval slovo Boží senior J. P. Šebesta a zpíval pěvecký sbor Blahoslav

z Brna. Schránka s popelem je uložena v zádveří nepoužívaného bočního vstupu do kostela ve výklenku, který si sám připravil, aby aspoň symbolicky zůstal se svým sborem. Přestože v nedávné době nenašli někteří presbyteri pro tuto skutečnost pochopení, zůstala urna právem na svém místě.

21.10.2005 byl farář Antonín Venc, spolu s farářem Karlem Pavlíkem, Adolfem Mádreem z ČČSH a římskokatolickým farářem F. Baťkou, jmenován čestným občanem městské části Židenice.

Jiří Novák

BUDE

Říjnové hudební nešpory

Konají se v neděli 3. října 2010 v 19.30 hodin v Červeném kostele v Brně. Účinkují: Barbora Vtípilová - varhany (ČR - Berlín), Rachel Heymans - zobcová flétna (Belgie - Berlín). Na programu jsou skladby G. F. Händela, J. S. Bacha, F. Mendelssohna-Bartholdyho a E. E. Kima. Biblické zamyšlení: Olga Tydlitátová. Dobrovolné vstupné bude věnováno středisku Diakonie ČCE v Myslibořicích. Projekt se koná za finanční podpory Jihomoravského kraje a statutárního města Brna.

Klub otevřených dveří

Každý čtvrtek od 10 od 12 hodin, Opletalova 6, přízemí

7.10. Dobručky z letošní sklizně, ochutnávky kompotů, marmelád, čajů

14.10. Mami, kup mi taky takovou – Jana Slámová, Jak vést děti ke skromnosti

21.10. Ježíš a ženy, Katka Rybáriková, O vztahu Pána Ježíše k ženám

28.10. Klub se nekoná, státní svátek

Kavárnička

Každou středu od 15 do 17 hodin, Opletalova 6, setkání dříve narozených

6.10. Vyprávění o životě Vítězslavy Kaprálové, bratr Vlastimil Otáhal.

13.10. Vyprávění o životě Vítězslavy Kaprálové II. část

20.10. Zadáno pro konzervatoř

27.10. Vyprávění bratra faráře Jana Pokorného

Dny důvěry

Po roce se opět v Brně sejdou mladí lidé k modlitbám a zpěvům z Taizé. V sobotu 9. října se ve studentském kostele Nanebevzetí Panny Marie (u jezuitů) od 17 hodin uskuteční ekumenické setkání mladých s názvem Večer důvěry v Brně. Svoji účast přislíbil bratr Wojtek, který má v Taizé na starosti české poutníky. Více informací naleznete na www.dnyduvery.cz

Brno I

3.9.	Klára Jandová	30 let
3.9.	Jaroslava Velebová	81 let
4.9.	Dobromila Kopřivová	88 let
4.9.	Kateřina Stará	30 let
4.9.	Miroslav Starý	30 let
6.9.	Drahomíra Matulová	79 let
11.9.	Elena Buřiková	20 let
15.9.	Adam Hladký	86 let
15.9.	Tomáš Vokřínek	30 let
17.9.	Klára Balášová	30 let
17.9.	Hedvika Vojtišková	60 let
18.9.	Josef Švanda	86 let
18.9.	Ludmila Vacková	88 let
20.9.	Alena Valentová	83 let
21.9.	Věra Sotolářová	80 let
23.9.	Zdeněk Kačírek	40 let
27.9.	Věra Kubáčková	90 let
30.9.	David Vala	40 let
2.10.	Alžběta Vlašicová	88 let
3.10.	Vlasta Burianová	60 let
3.10.	Veronika Kusá	30 let
4.10.	Božena Vondrová	84 let
10.10.	Julie Šteflová	87 let
12.10.	Jaroslava Stratilová	80 let
17.10.	Sabina Rotreklová	10 let
19.10.	Alena Kostelníková	30 let
20.10.	Jiřina Setínská	88 let
26.10.	Vladimír Celer	78 let
28.10.	Jacqueline Marková	78 let
29.10.	Alena Skalníková	77 let
31.10.	Libuše Soběslavská	85 let

Rozloučili jsme se:

7.7.	Edita Mouchová, nar. 1922
15.7.	Miloslav Gröppl, nar 1926
27.7.	Františka Vymazalová, nar. 1945
13.7.	MUDr. Marie Skopalíková, nar. 1920
9.9.	Sabina Flajsarová, nar. 1917

Brno II

1.9.	Alexandra Svobodová	40 let
3.9.	Vlasta Brodská	85 let
3.9.	Jarmila Mauzerová	85 let
5.9.	Bedřich Gottvald	90 let
5.9.	Ludmila Hančíková	87 let
8.9.	Miroslav Májovský	75 let
10.9.	Jaromír Procházka	84 let
10.9.	Kamil Boháč	82 let
11.9.	Vlasta Zavřelová	89 let
13.9.	Jan Liška	77 let
18.9.	Marie Kunderová	88 let
18.9.	Věra Feilerová	86 let
20.9.	Marie Klusáková	85 let
22.9.	Marie Šomková	83 let
22.9.	Věra Hrazdírová	81 let
23.9.	Marta Pánková	87 let
23.9.	Eva Prudká	80 let
24.9.	Gizela Studnicová	82 let
24.9.	Zdeněk Železný	60 let
24.9.	Bořivoj Říha	60 let
26.9.	Otmar Doležal	90 let
2.10.	Jan Šimsa	81 let
5.10.	Dagmar Vlčková	83 let
5.10.	Milena Šimsová	78 let
5.10.	Oskar Tkadleček	50 let
6.10.	Josef Meluzín	60 let
7.10.	Miluše Nováková	80 let
7.10.	Milan Řádek	79 let
9.10.	Jiří Podrábský	70 let
10.10.	Věra Ohnutová	81 let
12.10.	Zdenka Králová	80 let
14.10.	Marie Trlicová	94 let
15.10.	Valerie Kaštánková	96 let
15.10.	Vlasta Studeníková	75 let
16.10.	Jiří Pokorný	89 let
16.10.	Helena Vašíčková	83 let
16.10.	Albína Skutková	79 let
16.10.	Jarmila Jílková	75 let
17.10.	Drahuše Musiolová	90 let
17.10.	Květoslava Průchová	83 let
17.10.	Zdeňka Pustinová	78 let
19.10.	Věra Bartušková	83 let

Oddáni byli:

2.7. Šárka Štiková a Zdeněk Křestán	19.10. Emil Loubal	78 let
7.8. Kateřina Kubešová a Miroslav Starý	20.10. Pavla Koutná	81 let
14.8. Soňa Basovnicková a Jiří Nantl	21.10. Milada Veselá	86 let
28.8. Barbora Pánková a Jiří Nečas	23.10. Vlasta Pindejová	84 let
28.8. Kateřina Mařátková a Luděk Havel	23.10. Oldřiška Peňázová	77 let
4.9. Hana Mikolášková a Petr Kovařík	24.10. Silva Hájková	76 let
4.9. Zuzana Polomová a Martin Stránský		

Pokřtěni byli:

- 11.7. Linda Přepechalová, nar. 2009
5.9. Annelie Eva Bernert, nar. 2009

Pokřtěna byla

- 1.8. Leona Podrábská, nar. 2009

Záměry Hospodinovy platí věčně, úmysly jeho srdce po všechna pokolení. Blaze národu, jemuž je Hospodin Bohem, lidu, ježž si zvolil za dědictví.
Ž 33,11n

BUDE

Kurzy Alfa

Ve středu 6. října v 18 hodin začíná nový už čtvrtý ročník kurzů Alfa, které jsou určeny všem, kteří jsou na začátku své cesty k víře, hledají odpovědi na mnohé otázky a chtějí se více dozvědět o Ježíši Kristu. Součástí večera je společná večeře, přednáška a rozhovory u stolu, kde je každá otázka dovolena. Účast je nezávazná a bezplatná. Prosíme členy sboru, aby na tyto kurzy pozvali své přátele, kteří se zajímají o křesťanskou víru, ale nemají bližší vztah k církvi. Kurz se koná každou středu od 18 do 20 hodin až do 15. prosince. Je vhodné zúčastnit se prvního večera spolu s pozvaným hostem.

Otevření centra reformačních památek

Na čtvrtek 30. září ve 14 hodin je plánováno slavnostní otevření brněnského informačního centra, které bude zřízeno v rámci projektu Zachování památek reformace a jejich zpřístupnění široké veřejnosti. Cílem projektu je propagace církevních památek a lepší informovanost o jejich historii a současnosti. Centrum bude v přízemí sborového domu na Opletalové 6 a v předsálí Červeného kostela.

Ekumenická bohoslužba

Společná bohoslužba reformačních církví s vysluhováním večeře Páně se bude letos konat ve sboru ČČSH na Botanické 17. října v 10 hodin. Kázat bude synodní senior Joel Ruml, zpívat Cantate Domino. Srdečně zveme k účasti.

Brno I

První schůze po prázdninách sloužila především k seznámení presbyterů se vším, co se ve sboru sběhlo od začátku června. Měli jsme radost z konfirmační slavnosti, obou pobytů na Blažkově, zdařilé bylo i soustředění zpěváků v Poličce. Věnovali jsme se přípravě ekumenických bohoslužeb v září a říjnu, cestě do partnerského sboru v Basileji a pozvání hostů z Plzně. Byly naplánovány rodinné neděle a domluveny schůzky varhaníků a stavební komise. Bratr farář informoval o jednání s nájemníky sborového domu. Byly schváleny úpravy v kazatelském bytě. Komise křesťanské služby zajistí pohoštění při ekumenických bohoslužbách a při celocírkevním setkání učitelů nedělních škol.

Jiří Gruber

Brno II

Záříjová schůze staršovstva měla za úkol rozhodnout o změnách v obsazení míst sborových sester a další činnosti pastoračních pracovníků. Vzala tedy se souhlasem na vědomí, že ve sboru vstupuje do služby sborové sestry Květa Dufková a nahrazuje tak službu své předchůdkyně Naděje Popelářové, která nadále zůstává ve svém povolání pastorační pracovníce. Staršovstvo zároveň žádá ústředí církve o prodloužení dosavadního pracovního úvazku pastoračních pracovníků Marty Vařílkové a Naděje Popelářové v našem sboru. - V příštích týdnech by měla být zcela dokončena oprava čelní fasády Blahoslavova domu. Účinná pomoc mnoha členů sboru, a také pomoc poskytnutím půjčky z celocírkevních prostředků, umožnila, že se nám velmi nákladnou opravu daří uhrazovat podle dohody s dodavatelem. - Rozsáhlou část jednání staršovstvo věnovalo přípisu ze sboru vztahujícímu se k otřesnému případu bezohlednosti opilého řidiče, který v létě způsobil těžce pojmenovatelnou lidskou ztrátu jedné z rodin našeho sboru. Staršovstvo se připravuje oslovit vedení církve a dát podnět k rozhovoru o tom, čím a jak účinně přispět ke snahám, aby nebezpečí na cestách byla menší a bylo snáz jim čelit.

Jaroslav Vítek

Brno - Židenice

První schůze staršovstva po prázdninách byla věnována z největší části plánování sborového programu ve zbytku kalendářního roku (setkání sboru s celocírkevním kantorem 18. 9., sborový výlet po tolerančních modlitebnách na Vysočině 2. 10., sborové večery, nová výstava, adventní bazar...). - Přes prázdniny jsme nestihli uskutečnit plánovanou opravu dešťové kanalizace, máme ale naději, že proběhne v nejbližší době. Další opravy byly prozatím odloženy. - Staršovstvo uvítalo rozhodnutí dvou z našich stálých varhaníků Ondřeje Maňáka a Michaely Kubelové začít studovat v nově otevřeném Seminári církevní hudby (pod vedením L. Moravetze), a protože byli oba přijati, rozhodlo se uhradit jim školné za letošní rok.

Libor Svanda